

1 Teoretický úvod

1.1 Sférické Besselovy funkce

Sférické Besselovy funkce jsou dvě lineárně nezávislá řešení *Helmholtzovy* diferenciální rovnice:

$$-\left[\frac{d^2}{dr^2} + \frac{2}{r} \frac{d}{dr} - \frac{l(l+1)}{r^2}\right] \frac{j_l(r)}{n_l(r)} = \frac{j_l(r)}{n_l(r)},$$

$j_l(r)$ nazýváme *sférickou Besselovou funkcí*, $n_l(r)$ nazýváme *sférickou Neumannovou funkcí*.

Dále definujeme *sférické Hankelovy funkce* předpisem: $h_l^\pm(r) := j_l(r) \pm in_l(r)$

Pro *sférické Besselovy funkce* a *sférické Hankelovy funkce* platí následující asymptotiky:

$$\begin{aligned} j_l(r) &\xrightarrow{r \rightarrow \infty} \frac{\sin(r - l\frac{\pi}{2})}{r} & n_l(r) &\xrightarrow{r \rightarrow \infty} -\frac{\cos(r - l\frac{\pi}{2})}{r} \\ h_j^+(r) &\xrightarrow{r \rightarrow \infty} \frac{\exp[i(r - (l+1)\frac{\pi}{2})]}{r} & h_j^-(r) &\xrightarrow{r \rightarrow \infty} \frac{\exp[-i(r - (l+1)\frac{\pi}{2})]}{r} \\ j_l(r) &\xrightarrow{r \rightarrow 0^+} \frac{r^l}{(2l+1)!!} & n_l(r) &\xrightarrow{r \rightarrow 0^+} \begin{cases} -\frac{1}{r} & \text{pro } l = 0 \\ \frac{(2l-1)!!}{r^{l+1}} & \text{pro } l > 0 \end{cases} \end{aligned}$$

Dále pro *sférické Besselovy funkce* platí relace ortogonality a rozklad exponenciály:

$$\begin{aligned} \int_0^\infty j_l(kr)j_l(k'r)r^2 dr &= \frac{\pi}{2k^2}\delta(k - k') \\ e^{i\mathbf{k}\cdot\mathbf{r}} &= \sum_{l=0}^\infty i^l(2l+1)j_l(kr)P_l(\cos\vartheta), \end{aligned}$$

kde osa soustavy z je orientována rovnoběžně s vektorem \mathbf{k} , tj. $\mathbf{k} \cdot \mathbf{r} = kr \cos \vartheta$.

1.2 Stacionární stavy volné částice ve sférické reprezentaci

Vlnová funkce volné částice s velikostí vlnového vektoru k je řešením stacionární Schrödingerovy rovnice

$$-\frac{\hbar^2}{2M}\Delta\psi_{klm}(r, \vartheta, \varphi) = E_k\psi_{klm}(r, \vartheta, \varphi),$$

kde pro energii platí vztah $E_k = \hbar^2 k^2 / 2M$.

K řešení rovnice využijeme vyjádření Laplaceova operátoru ve sférických souřadnicích a vyjádření operátoru momentu hybnosti také ve sférických souřadnicích:

$$\begin{aligned}\Delta &= \frac{1}{r^2} \frac{\partial}{\partial r} r^2 \frac{\partial}{\partial r} + \frac{1}{r^2 \sin \vartheta} \frac{\partial}{\partial \vartheta} \sin \vartheta \frac{\partial}{\partial \vartheta} + \frac{1}{r^2 \sin^2 \vartheta} \frac{\partial^2}{\partial \varphi^2} \\ \hat{\mathbf{L}} &= \hat{\mathbf{r}} \times \hat{\mathbf{p}} = -i\hbar \hat{\mathbf{r}} \times \nabla = -i\hbar r \mathbf{e}_r \times \left[\mathbf{e}_r \frac{\partial}{\partial r} + \mathbf{e}_\vartheta \frac{1}{r} \frac{\partial}{\partial \vartheta} + \mathbf{e}_\varphi \frac{1}{r \sin \vartheta} \frac{\partial}{\partial \varphi} \right] \\ &= -i\hbar \left[\mathbf{e}_\varphi \frac{\partial}{\partial \vartheta} - \mathbf{e}_\vartheta \frac{1}{\sin \vartheta} \frac{\partial}{\partial \varphi} \right] \\ \hat{L}^2 &= -\hbar^2 \left[\frac{1}{\sin \vartheta} \frac{\partial}{\partial \vartheta} \sin \vartheta \frac{\partial}{\partial \vartheta} + \frac{1}{\sin^2 \vartheta} \frac{\partial^2}{\partial \varphi^2} \right]\end{aligned}$$

Hledanou vlnovou funkci můžeme hledat v multiplikativním separabilním tvaru:

$$\psi_{klm}(r, \vartheta, \varphi) = R_{kl}(r) Y_{lm}(\vartheta, \varphi),$$

kde kulové funkce $Y_{lm}(\vartheta, \varphi)$ jsou vlastní funkce operátoru kvadrátu celkového momentu hybnosti \hat{L}^2 :

$$\hat{L}^2 Y_{lm}(\vartheta, \varphi) = \hbar^2 l(l+1) Y_{lm}(\vartheta, \varphi)$$

S využitím dříve odvozených vztahů tak můžeme psát rovnici pro radiální část vlnové funkce:

$$-\left[\frac{d^2}{dr^2} + \frac{2}{r} \frac{d}{dr} - \frac{l(l+1)}{r^2} \right] R_{kl}(r) = k^2 R_{kl}(r)$$

Přechodem $r \rightarrow kr$ pak získáme přímo *Helmholtzovu* diferenciální rovnici, jejíž řešení je diskutované v sekci 1.1.

1.3 Metoda parciálních vln pro elastický rozptyl

Pro použití metody rozkladu do parciálních vln je nutné, aby byl rozptylový potenciál sféricky symetrický, tj. $V(\mathbf{r}) = V(r)$. Rozptýlená vlnová funkce ψ_k se asymptoticky blíží k superpozici rovinné vlny s velikostí vlnového vektoru k , přičemž uvažujeme $\mathbf{k} = k\mathbf{e}_z$, a rozptýlené odcházející kulové vlny:

$$\psi_k(\mathbf{r}) \xrightarrow{r \rightarrow \infty} \frac{1}{(2\pi)^{3/2}} \left[e^{ikz} + f_k(\vartheta) \frac{e^{ikr}}{r} \right],$$

kde závislost amplitud rozptylu $f_k(\vartheta)$ na úhlu ϑ vypadne díky sférické symetrii potenciálu $V(r)$ (jediný význačný směr problému je směr příchodu rovinné vlny, tj. osa z).

Pomocí vztahu pro rozklad exponenciály (viz 1.1) a obecného vztahu pro rozklad libovolné funkce závisící na ϑ :

$$f_k(\vartheta) = \sum_{l=0}^{\infty} (2l+1) F_l(k) P_l(\cos \vartheta),$$

kde $F_l(k)$ nazýváme amplituda l -té parciální vlny a $P_l(\cos \vartheta)$ jsou *Legendreovy polynomy*, celkově tak získáváme asymptotiku rozptýlené vlnové funkce ve tvaru:

$$\psi_k(\mathbf{r}) \xrightarrow{r \rightarrow \infty} \frac{1}{(2\pi)^{3/2}} \sum_{l=0}^{\infty} (2l+1) P_l(\cos \vartheta) \frac{1}{2ik} \left[(1 + 2ikF_l(k)) \frac{e^{ikr}}{r} - \frac{e^{-i(kr-l\pi)}}{r} \right]$$

Jelikož uvažujeme pouze elastický rozptyl, musí platit rovnice kontinuity, tj. příchozí a odchozí tok se musí rovnat, a tedy se koeficienty před odchozí a příchozí sférickou vlnou musí lišit pouze ve fázi:

$$S_l(k) := 1 + 2ikF_l(k) = e^{2i\delta_l(k)},$$

kde $S_l(k)$ značí diagonální prvek *S-matice* $\langle +kl0 | \hat{S} | +kl0 \rangle$ v bázi $|klm\rangle$. Nově tedy parametrizujeme amplitudy l -té parciální vlny pomocí relativního fázového posunu $\delta_l(k)$, pomocí kterého lze vyjádřit amplitudu rozptylu:

$$f_k(\vartheta) = \frac{1}{k} \sum_{l=0}^{\infty} (2l+1) e^{i\delta_l(k)} \sin \delta_l(k) P_l(\cos \vartheta)$$

Pomocí ortogonality *Legendreových polynomů*

$$\int_0^\pi P_l(\cos \vartheta) P_{l'}(\cos \vartheta) \sin \vartheta \, d\vartheta = \frac{2}{2l+1} \delta_{ll'}$$

můžeme získat vztah pro elastický integrální rozptyl l -té parciální vlny, a tedy i pro celkový elastický integrální rozptyl:

$$\begin{aligned} \sigma_l^{\text{el}}(k) &= \frac{1}{k^2} (2l+1)(2l'+1) F_l(k) F_{l'}^*(k) \int_0^{2\pi} \int_0^\pi P_l(\cos \vartheta) P_{l'}(\cos \vartheta) \sin \vartheta \, d\vartheta \, d\varphi \\ &= \frac{4\pi}{k^2} (2l+1) |F_l(k)|^2 = \frac{4\pi}{k^2} (2l+1) \sin^2 \delta_l(k) \end{aligned}$$

$$\sigma^{\text{el}}(k) = \sum_{l=0}^{\infty} \sigma_l^{\text{el}}(k) = \frac{4\pi}{k^2} \sum_{l=0}^{\infty} (2l+1) \sin^2 \delta_l(k)$$

1.4 Fázová analýza

Pro potenciál s konečným dosahem, tj. $V(r > R) \approx 0$, má řešení pro radiální část vlnové funkce mimo dosah potenciálu (tedy pro $r \geq R$) tvar (viz 1.2):

$$R_{kl}(r \geq R) = a_l j_l(kr) + b_l n_l(kr) = c_l^+ h_l^+(kr) + c_l^- h_l^-(kr)$$

Obecné řešení pro $r \geq R$ má tedy tvar:

$$\psi_k(r, \vartheta, \varphi) = \sum_{l=0}^{\infty} \sum_{m=-l}^l \alpha_{lm} R_{kl}(r) Y_{lm}(\vartheta, \varphi)$$

Z požadavku $V(r) \equiv 0 \implies \psi_{kl}(\mathbf{r}) = \frac{1}{(2\pi)^{3/2}} e^{ikz}$ získáme vztah pro koeficienty α_{kl} :

$$\sum_{l=0}^{\infty} \sum_{m=-l}^l \alpha_{lm} j_l(kr) Y_{lm}(\vartheta, \varphi) \stackrel{!}{=} \frac{1}{(2\pi)^{3/2}} e^{ikz} = \frac{1}{(2\pi)^{3/2}} \sum_{l=0}^{\infty} (2l+1) i^l j_l(kr) P_l(\cos \vartheta)$$

$$\implies \alpha_{lm} = \frac{1}{(2\pi)^{3/2}} (2l+1) i^l \sqrt{\frac{4\pi}{2l+1}} \delta_{m0},$$

kde jsme využili $P_l(\cos \vartheta) = \sqrt{\frac{4\pi}{2l+1}} Y_{l,m=0}(\vartheta, \varphi)$. S využitím vztahů pro *sférické Hankelovy funkce* (viz 1.1) získáme c_l^\pm porovnáním koeficientů pro požadovanou asymptotiku (viz 1.3):

$$\begin{aligned} \psi_{kl}(r, \vartheta, \varphi) &\xrightarrow{r \rightarrow \infty} \frac{1}{(2\pi)^{3/2}} \sum_{l=0}^{\infty} (2l+1) P_l(\cos \vartheta) \frac{1}{ik} \left[c_l^+ \frac{e^{ikr}}{r} - c_l^- \frac{e^{-i(kr-l\pi)}}{r} \right] \\ &\xrightarrow{r \rightarrow \infty} \frac{1}{(2\pi)^{3/2}} \sum_{l=0}^{\infty} (2l+1) P_l(\cos \vartheta) \frac{1}{2ik} \left[e^{2i\delta_l(k)} \frac{e^{ikr}}{r} - \frac{e^{-i(kr-l\pi)}}{r} \right], \end{aligned}$$

z čehož přímo vidíme, že $c_l^+ = \frac{1}{2} e^{2i\delta_l(k)}$ a $c_l^- = \frac{1}{2}$. Zpětným přepisem do *sférických Besselových funkcí* s využitím goniometrických vzorců můžeme pro radiální část l -té parciální vlny psát:

$$\begin{aligned} R_{kl}(r) &= \frac{1}{2} e^{2i\delta_l(k)} [j_l(kr) + in_l(kr)] + \frac{1}{2} [j_l(kr) - in_l(kr)] \\ &= e^{i\delta_l(k)} [\cos \delta_l(k) j_l(kr) - \sin \delta_l(k) n_l(kr)] \\ &\xrightarrow{r \rightarrow \infty} \frac{e^{i\delta_l(k)}}{kr} \left[\cos \delta_l(k) \sin \left(kr - l\frac{\pi}{2} \right) + \sin \delta_l(k) \cos \left(kr - l\frac{\pi}{2} \right) \right] \\ &= \frac{e^{i\delta_l(k)}}{kr} \sin \left(kr - l\frac{\pi}{2} + \delta_l(k) \right) \end{aligned}$$

Přítomnost netriviálního potenciálu $V(r)$ tak způsobí fázové posunutí rozptýlené vlny oproti případu volné částice dané veličinou $\delta_l(k)$. Zjevně také vidíme, že pro $\delta_l(k) \rightarrow 0$ vymizí z řešení *sférické Neumannovy funkce*.

Pokud má potenciál $V(r)$ ostrou hranici, tedy platí:

$$V(r) \begin{cases} \neq 0 & \text{pro } r \leq R \\ = 0 & \text{pro } r > R, \end{cases}$$

můžeme fázové posunutí $\delta_l(k)$ určit zavedením logaritmické derivace:

$$\beta_{kl}(R) := R \frac{d}{dr} \log R_{kl}(r) \Big|_{r=R} = R \frac{R'_{kl}(r)}{R_{kl}(r)} \Big|_{r=R}$$

Pro vnější logaritmickou derivaci tak máme:

$$\beta_{kl}(R^+) = kR \frac{\cos \delta_l(k) j'_l(kR) - \sin \delta_l(k) n'_l(kR)}{\cos \delta_l(k) j_l(kR) - \sin \delta_l(k) n_l(kR)}$$

pokud navíc známe vnitřní řešení, a tedy i vnitřní logaritmickou derivaci $\beta_{kl}(R^-)$, platí pro fázový posun:

$$\tan \delta_l(k) = \frac{kR j'_l(kR) - \beta_{kl}(R^-) j_l(kR)}{kR n'_l(kR) - \beta_{kl}(R^-) n_l(kR)}$$

2 Wronskián sférické Besselovy funkce (příklad 13.2)

2.1 Zadání

Nalezněte, čemu se rovná Wronskián sférických Besselových funkcí, tj. determinant

$$W_l(z) := \det \begin{pmatrix} j_l(z) & n_l(z) \\ j_l'(z) & n_l'(z) \end{pmatrix} = j_l(z)n_l'(z) - j_l'(z)n_l(z)$$

2.2 Řešení

Pro řešení vynásobíme diferenciální rovnici pro $j_l(z)$ zleva $n_l(z)$ a rovnici pro $n_l(z)$ zleva $j_l(z)$, následně od sebe rovnice odečteme:

$$\begin{aligned} -n_l(z) \left[\frac{d^2}{dz^2} + \frac{2}{z} \frac{d}{dz} - \frac{l(l+1)}{z^2} \right] j_l(z) &= n_l(z)j_l(z) \\ -j_l(z) \left[\frac{d^2}{dz^2} + \frac{2}{z} \frac{d}{dz} - \frac{l(l+1)}{z^2} \right] n_l(z) &= j_l(z)n_l(z) \end{aligned}$$

$$j_l(z)n_l''(z) - j_l''(z)n_l(z) + \frac{2}{z} [j_l(z)n_l'(z) - j_l'(z)n_l(z)] = 0$$

$$W_l'(z) + \frac{2}{z}W_l(z) = 0,$$

řešením této rovnice (např. separací proměnných) je funkce $W(z) = \frac{K}{z^2}$. Konstantu K lze určit například pomocí asymptotiky $z \rightarrow \infty$:

$$\begin{aligned} W(z \rightarrow \infty) &\approx \frac{\sin(z - l\frac{\pi}{2})}{z} \left(-\frac{\cos(z - l\frac{\pi}{2})}{z} \right)' + \left(\frac{\sin(z - l\frac{\pi}{2})}{z} \right)' \frac{\cos(z - l\frac{\pi}{2})}{z} \\ &= \frac{\sin^2(z - l\frac{\pi}{2})}{z^2} + \frac{\sin(z - l\frac{\pi}{2}) \cos(z - l\frac{\pi}{2})}{z} \frac{1}{z^2} + \frac{\cos^2(z - l\frac{\pi}{2})}{z^2} - \frac{\sin(z - l\frac{\pi}{2}) \cos(z - l\frac{\pi}{2})}{z} \frac{1}{z^2} \\ &= \frac{1}{z^2}, \end{aligned}$$

pro konstantu K tedy musí platit $K = 1$ a celkově získáváme:

$$\boxed{W_l(z) = \frac{1}{z^2}}$$

3 Sférická dutina obalená δ -slupkou (příklad 13.3)

3.1 Zadání

Částice se rozptyluje na potenciálu

$$V(r) = \frac{v}{a} \delta(r - a),$$

tj. jde o dutinu obalenou nekonečně tenkou slupkou z δ -funkce.

1. Nalezněte radiální část vlnové funkce $R_{kl}(r)$.
2. Určete fázové posunutí l -té parciální vlny $\delta_l(k)$.
3. Určete totální účinný průřez l -té parciální vlny $\sigma_l(k)$

3.2 Řešení

1. Jelikož je zadaný potenciál zřejmě sféricky symetrický, můžeme použít metodu řešení pomocí rozvoje do parciálních vln. Mimo oblast sféry o poloměru a centrované v počátku je vlnová funkce částice daná řešením rovnice pro pohyb volné částice. Při vyjádření vlnové funkce ve sférických souřadnicích bude její radiální část dána lineární kombinací sférických Besselových a Neumannových funkcí.

Uvnitř sféry bude řešení dáno pouze sférickými Besselovými funkcemi, jelikož Neumannovy funkce v počátku divergují, tj.:

$$R_{kl}(r) = A_l(k) j_l(kr) \quad \text{pro } r < a$$

Mimo oblast sféry lze řešení napsat v obecném tvaru:

$$R_{kl}(r) = B_l(k) [\alpha_j(k) j_l(kr) + \beta_j(k) n_l(kr)] \quad \text{pro } r > a$$

Pro zcela volnou částici (tj. bez potenciálu $V(r)$) má (opět kvůli divergenci Neumannových funkcí v počátku) radiální část vlnové funkce obecný tvar:

$$R_{kl}^{(0)}(r) = \gamma_l(k) j_l(kr) \quad \text{s asymptotikou} \quad R_{kl}^{(0)} \propto \frac{\sin(kr - l\frac{\pi}{2})}{kr} \quad \text{pro } r \rightarrow \infty$$

Potenciál daný δ -funkcí tak způsobí fázové posunutí $\delta_l(k)$ oproti případu zcela volné částice:

$$R_{kl}(r \rightarrow \infty) \propto \frac{\sin(kr - l\frac{\pi}{2} + \delta_l(k))}{kr} = \cos \delta_l(k) \frac{\sin(kr - l\frac{\pi}{2})}{kr} + \sin \delta_l(k) \frac{\cos(kr - l\frac{\pi}{2})}{kr}$$

Jelikož pro obecné řešení v asymptotickém tvaru platí:

$$R_{kl}(r) \xrightarrow{r \rightarrow \infty} B_l(k) \left[\alpha_j(k) \frac{\sin(kr - l\frac{\pi}{2})}{kr} - \beta_j(k) \frac{\cos(kr - l\frac{\pi}{2})}{kr} \right],$$

můžeme do obecného tvaru řešení pro radiální část vlnové funkce dosadit fázové posunutí a získáme tak celkový vztah:

$$R_{kl}(r) = \begin{cases} A_l(k) j_l(kr) & \text{pro } r < a \\ B_l(k) [\cos \delta_l(k) j_l(kr) - \sin \delta_l(k) n_l(kr)] & \text{pro } r > a \end{cases}$$

[2.] Po radiální části vlnové funkce pro $r = a$ požadujeme její spojitost a skok v první derivaci (podle r) daný "silou" δ -funkce v potenciálu:

$$\begin{aligned} R_{kl}(a^+) - R_{kl}(a^-) &= 0 \\ R'_{kl}(a^+) - R'_{kl}(a^-) &= \frac{2Mv}{\hbar^2 a} R_{kl}(a) \end{aligned}$$

Máme tedy dvojici rovnic, kde jsem označili $Q := 2Mv/\hbar^2$:

$$\begin{aligned} B_l(k) [\cos \delta_l(k) j_l(ka) - \sin \delta_l(k) n_l(ka)] - A_l(k) j_l(ka) &= 0 \\ k B_l(k) [\cos \delta_l(k) j'_l(ka) - \sin \delta_l(k) n'_l(ka)] - k A_l(k) j'_l(ka) &= \frac{Q}{a} A_l(k) j_l(ka) \end{aligned}$$

Dosazením první rovnice do druhé a následnou úpravou (podělení $B_l(k)$, vynásobení $j_l(k)$) získáme:

$$[j_l(ka) n'_l(ka) - j'_l(ka) n_l(ka)] \sin \delta_l(k) = -\frac{Q}{ak} j_l(ka) [j_l(ka) \sin \delta_l(k) - n_l(ka) \cos \delta_l(k)],$$

kde v levé části rovnice rozpoznáme vztah pro Wronskián sférických Besselových funkcí, pro který využijeme vztah z 2.2 $W(z) = z^{-2}$ a po úpravě dostaneme vztah:

$$\tan \delta_l(k) = \frac{Q j_l^2(ka)}{Q j_l(ka) n_l(ka) - \frac{1}{ak}}$$

Z podmínky na spojitost vlnové funkce můžeme navíc získat *koeficient průniku*:

$$P_l(k) := \left| \frac{A_l(k)}{B_l(k)} \right|^2 = \frac{\cos \delta_l(k) j_l(ka) - \sin \delta_l(k) n_l(ka)}{j_l(ka)}$$

3. Pro získání integrálního účinného průřezu l -té parciální vlny využijeme vztah odvozený v 1.3 společně s goniometrickou identitou:

$$\sin^2 x = \frac{\tan^2 x}{1 + \tan^2 x} \implies \sin^2 \delta_l(k) = \frac{Q^2 j_l^4(ka)}{\left[Q j_l(ka) n_l(ka) - \frac{1}{ak}\right]^2 + Q^2 j_l^4(ka)},$$

celkově tedy máme:

$$\sigma_l^{\text{el}}(k) = \frac{4\pi}{k^2} (2l + 1) \frac{Q^2 j_l^4(ka)}{\left[Q j_l(ka) n_l(ka) - \frac{1}{ak}\right]^2 + Q^2 j_l^4(ka)}$$

A Důležité vztahy

Sférické Besselovy funkce

$$h_l^\pm(r) := j_l(r) \pm in_l(r)$$

Definice *Hankelových funkcí*

$$j_l(r) \approx \frac{\sin(r-l\frac{\pi}{2})}{r}$$

$$n_l(r) \approx -\frac{\cos(r-l\frac{\pi}{2})}{r}$$

Asymptotika *sférických Besselových funkcí*
pro $r \rightarrow \infty$

$$j_l(r) \approx \frac{r^l}{(2l+1)!!}$$

$$n_l(r) \approx \frac{(2l-1)!!}{r^{l+1}}$$

Asymptotika *sférických Besselových funkcí*
pro $r \rightarrow 0^+$, kde definujeme $(-1)!! := -1$

$$h_j^+(r) \approx \frac{\exp[i(r-(l+1)\frac{\pi}{2})]}{r}$$

$$h_j^-(r) \approx \frac{\exp[-i(r-(l+1)\frac{\pi}{2})]}{r}$$

Asymptotika *sférických Hankelových funkcí*
pro $r \rightarrow \infty$

Metoda parciálních vln pro el. rozptyl

$$S_l(k) := 1 + 2ikF_l(k) = e^{2i\delta_l(k)}$$

Parametrizace fázovým posunem $\delta_l(k)$

$$\sigma_l^{\text{el}}(k) = \frac{4\pi}{k^2} (2l+1) \sin^2 \delta_l(k)$$

Integrální účinný průřez l -té parciální vlny

$$\sigma^{\text{el}}(k) = \sum_{l=0}^{\infty} \sigma_l^{\text{el}}(k)$$

Integrální účinný průřez

Fázová analýza

$$R_{kl}(r) \approx \frac{e^{i\delta_l(k)}}{kr} \sin(kr - l\frac{\pi}{2} + \delta_l(k))$$

Asymptotika $R_{kl}(r)$ pro $r \rightarrow \infty$

$$\tan \delta_l(k) = \frac{kRj'_l(kR) - \beta_{kl}(R^-)j_l(kR)}{kRn'_l(kR) - \beta_{kl}(R^-)n_l(kR)}$$

Fázový posun z vnitřní log. derivace $\beta_{kl}(R^-)$

B Explicitní vyjádření sférických funkcí

Sférické Besselovy funkce	Sférické Neumanovy funkce
$j_0(r) = \frac{\sin r}{r}$ $j_1(r) = \frac{\sin r}{r^2} - \frac{\cos r}{r}$ $j_2(r) = \frac{3 \sin r}{r^3} - \frac{3 \cos r}{r^2} - \frac{\sin r}{r}$ $j_3(r) = \frac{15 \sin r}{r^4} - \frac{15 \cos r}{r^3} - \frac{6 \sin r}{r^2} + \frac{\cos r}{r}$	$n_0(r) = -\frac{\cos r}{r}$ $n_1(r) = -\frac{\cos r}{r^2} - \frac{\sin r}{r}$ $n_2(r) = -\frac{3 \cos r}{r^3} - \frac{3 \sin r}{r^2} + \frac{\cos r}{r}$ $n_3(r) = -\frac{15 \cos r}{r^4} - \frac{15 \sin r}{r^3} + \frac{6 \cos r}{r^2} + \frac{\sin r}{r}$
Sférické Hankelovy funkce 1. druhu	Sférické Hankelovy funkce 2. druhu
$h_0^+(r) = -\frac{ie^{ir}}{r}$ $h_1^+(r) = -\frac{ie^{ir}}{r^2} - \frac{e^{ir}}{r}$ $h_2^+(r) = -\frac{3ie^{ir}}{r^3} - \frac{3e^{ir}}{r^2} + \frac{ie^{ir}}{r}$ $h_3^+(r) = -\frac{15ie^{ir}}{r^4} - \frac{15e^{ir}}{r^3} + \frac{6ie^{ir}}{r^2} + \frac{e^{ir}}{r}$	$h_0^-(r) = \frac{ie^{-ir}}{r}$ $h_1^-(r) = \frac{ie^{-ir}}{r^2} - \frac{e^{-ir}}{r}$ $h_2^-(r) = \frac{3ie^{-ir}}{r^3} - \frac{3e^{-ir}}{r^2} - \frac{ie^{-ir}}{r}$ $h_3^-(r) = \frac{15ie^{-ir}}{r^4} - \frac{15e^{-ir}}{r^3} - \frac{6ie^{-ir}}{r^2} + \frac{e^{-ir}}{r}$